

Βελούχι: από την απομόνωση στις δραστηριότητες περιπέτειας **Το τοπίο στη λογοτεχνία**

Δ. Παπαδόπουλος (ψευδώνυμο: **Τυμφρηστός**), *Βελούχι, έχε γεια*, παραδοσιακό τραγούδι

Βελούχι έχε γεια, Βελούχι ξακουσμένο
Πώχεις την κορφή στα σύγνεφα χωμένη,
κι είσαι πάντοτε Βελούχι μ' χιονισμένο
και παράμορφο με όψι αγριεμένη.

Αποχαιρετώ τα κρύα τα νερά σου,
τ' άσπρα σου χιόνια, τις δροσερές βλαχούλες,
τα κοπάδια σου, τα μαύρα σύγνεφα σου
επεθύμησα του Αίμου τις ραχούλες!...

Σαν αητός πετώ στη σκλαβωμένη χώρα
πυρ και σίδηρο να σπείρω, να θερίσω
τη μαυρόμοιρη - ευλογημένη ώρα
απ' το θάνατο να τη γλυκαναστήσω.

Βελούχι έχε γεια. Βελούχι παινεμένο,
κι αν μακριά πετώ, πίσω η καρδιά μου μένει,
μες τον τόπο σου τον αγριοπλασμένο
αλυσόδετη κι αγριοσπαραγμένη.

Ρήγας Γκόλφης, «Βελούχι», από τη συλλογή *Ποιήματα*, Εκδόσεις Εστία, Αθήνα 2002.

Κορφή, πως ελαχτάρησα τ' αμέτρητό σου αφήλος!
Πουλί κι αν είμαι αδύναμο δίχως πλατιά φτερούγια,
Με συνεπήρε ο πόθος μου για να με πάει σε σένα

Και μ' είδαν οι βουνοπλαγιές το κάθε μερονύχτι
Που πάσκιζα ν' αντρειευτώ, τα βράχια αδρασκελώντας,
Και μ' ελιδανε τα διάσελα διαβάτη πλανεμένο,
Κι οι λαγγαδιές μ' αγκάλιασαν με μίαν εγκάρδια αγάπη,
Ψηλάθε σα ροβόλαγαν τα βουερά δρολάπια.
Χίλιες φορές αντίσκοψε το βήμα μου στις ράχες
Κι απελπισμένος στάθηκα μπρος σ' έρμα γυμνοτόπια.
Χίλιες φορές ξεσύρθηκα το κλάμα μου απ' τα στήθη
Και τ' αντιλάλησαν βαριά τα σπήλια και τα δάση.

[...]

Κορφή, της μάνας Ρούμελη ακριβοθυγατέρα,
πόσα βουνά σε προσκυνούν και τα κεφάλια γέρνουν
και πόσοι κάμποι αλαργινοί βασίλισσά τους σ' έχουν!
Ο ποταμός που σέρνεται στα χαμηλά λαγγάδια
Νιώθει για σένα μέσα του τρελό μεθύσι αγάπης,
Κι η θάλασσα η περήφανη απ' τα θαμπά τα μάκρη
Μ' αγέρηδες σε χαιρετάει, με κύματα σου γνέφει.
Τη μέρα, κόσμο αγγελικό μοιάζεις μπροστά στον ήλιο
Και ρηγαδεύει απάνου σου μια θεϊκή γαλήνη.
Τη νύχτα, με τα χιόνια σου 'πο μια μεριά ίσα μ' άλλη,
Απλώνεσαι σα μια αγκαλιά για να δεχτεί όλα τ' άστρα.